

Notulen Kamer COVM (13:00 – 14:00)

1. Opening kamer COVM en mededelingen

De onafhankelijk voorzitter opent de vergadering en heet de nieuwe leden van de kamer COVM welkom.

Van 14:15 uur tot 14:30 uur vindt de verenigde vergadering plaats die in het teken staat van de profielschets van de onafhankelijk voorzitter.

Bart Aarts geeft een toelichting op zijn lidmaatschap: Bart is sinds kort werkzaam bij de gemeente Eersel in de functie van beleidsmedewerker energietransitie en daarnaast heeft hij het Eindhoven Airport dossier op zich genomen. Bart vervangt Luc Smits en ondersteunt Marjan van de gemeente Veldhoven.

2. Vaststellen agenda COVM

Agenda vastgesteld.

3. Verslag 11 februari + actiepunten

Geen op- en/of aanmerkingen: verslag vastgesteld.

De actiepunten voortkomend uit de bijeenkomst/het verslag van 11 februari:

3 actiepunten (alle 3 afgedaan):

- NLR onderzoek: gedeeld door Peter Hardenbol, komt terug op de agenda
- Opstellen zienswijze: tot stand gebracht en verstuurd
- Werkgroep klachten en meldingen: is opgestart en komt tevens terug op de agenda van vandaag.

Door de Beus (naar aanleiding van punt 3): Door zou van Peter Hardenbol nog getallen krijgen inzake het aantal helikopter vliegbewegingen op het laagvlieggebied. Peter Hardenbol geeft aan dat er geen aantallen vliegbewegingen zijn, wel aantallen landingen en vliegreun. Peter zal de gegevens die hij bezit doorsturen.

4. Ingekomen en uitgegane stukken

- Brief Ombudsman aan minister over meldingen geluidsoverlast vliegverkeer: wordt nader aan de order gesteld in combinatie met de werkgroep klachten en meldingen.

5. Noodzaak tussentijdse jaarbelastingrapportages

De onafhankelijk voorzitter geeft dit agendapunt ter bespreking en geeft aan dat Peter Hardenbol hierop in ieder geval een toelichting zal geven.

- Peter Hardenbol: Peter heeft recentelijk een bericht gestuurd omtrent hoe dit jaar wordt omgegaan met de tussentijdse rapportages, waaruit blijkt dat er op dit moment geen noodzaak is voor tussentijdse rapportages gezien het aantal vliegbewegingen. Op het moment dat die noodzaak er wel weer is gezien het aantal vliegbewegingen zal het rapporteren worden opgepakt. Voor nu ruim binnen de geluidsbelasting.
- Egbert van de Pas geeft aan het te hebben ervaren als een definitieve afmelding van een meting. De meldingenlijn is onlangs al stopgezet en hij heeft hier grote problemen mee. Egbert is van mening dat wat op dit moment in stand is, ook in stand moet worden gehouden.
- Cees Beemer wil ervoor pleiten om met ingang van kwartaal 3 en 4 de kwartaalrapportages weer te krijgen.
- Roel Hellemons geeft aan dat het belangrijk is om te vermelden dat het een verantwoordelijkheid is van de MLA. De MLA heeft ons opgedragen om dit ieder kwartaal te doen om aan het einde van het jaar verrassingen te voorkomen. De MLA heeft laten weten dat het voor nu administratieve rompslomp is gezien het geringe aantal vliegbewegingen van dit jaar. Voor dit jaar is duidelijk dat de contour niet uitgegaan wordt. Er is nauwelijks gevlogen de eerste 5 maanden van het jaar. De MLA heeft

aangegeven dat er na het tweede kwartaal opnieuw wordt beoordeeld of rapportages weer nodig zijn.

- Bart Aarts spreekt zijn ondersteuning uit op dit punt. In het kader van de transparantie, heldere communicatie en aangezien er weer meer gevlogen gaat worden ondersteunt hij het standpunt om wel de rapportages op te stellen. Zo ook om een totaalbeeld van het hele jaar te krijgen.
- Ad van den Oever geeft aan een rapportage van het tweede deel van het jaar relevant te vinden en hoort graag wat er binnen deze kamer wordt besloten over het wel of niet opstellen van de rapportages.
- Monique sluit zich aan en geeft aan dat openheid en transparantie heel belangrijk is, zoals ook beschreven in het Rapport van Pieter van Geel 'opnieuw verbonden'. Tevens wil Monique meegeven dat het belangrijk is om het beeld beter en completer te maken door de meetstrategie geluid. Dat punt oppakken in plaats van de huidige rekenmethodes.
- Klaas Kopinga: Het is natuurlijk de verantwoordelijkheid van MLA, maar Klaas ondersteunt wel de gedachte om de rapportages op te pakken vanaf kwartaal 3 dit jaar aangezien niemand weet hoe snel na COVID19 de luchtvaart zal aantrekken. Tevens geeft Klaas aan dat het niet alleen een kwestie is van binnen of buiten het lijntje. Er spelen meer zaken, bijvoorbeeld hoe gaan we het netjes berekenen inclusief methemarges. Belangrijk om met de voortgang te oefenen. Zeker omdat onzeker is wat volgend jaar gaat brengen en hoe het sturingsmodel geluid zal zijn uitgewerkt en de handhavingssystematiek dan is. Dat kan niet met terugwerkende kracht, maar wel actueel.

De voorzitter geeft naar aanleiding van de opmerkingen aan dat er geen sprake is van het opzettelijk achterhouden van informatie. Er is sprake van pragmatische overwegingen. Zodra het vliegen aantrekt zal de situatie rondom de rapportage worden hersteld. Dat moment lijkt ook naderbij te komen.

Veel meningen uit de kamer COVM zijn gericht op de wens om de rapportages in het tweede deel van het jaar op te pakken. Hierover kan binnen de kamer niet worden besloten, maar deze wens kan wel worden meegenomen richting de MLA.

- Roel Hellemons geeft aan dat de wens vanuit de kamer COVM is gehoord. De MLA gaat hierover en zal hierover moeten besluiten. Daarbij geeft Roel aan dat het wel relevant moet zijn. Het kost 5000 euro per keer NLR kosten. Op het moment dat er nauwelijks wordt gevlogen, waardoor het overduidelijk is dat je niet in de buurt komt van de contour moet wel duidelijk blijken dat het meerwaarde heeft om de rapportages op te stellen. Dit gezien de financiële en administratieve last.
- Peter Hardenbol geeft aan dat de rapportages gaan over de geluidsbelasting. Eenmaal per jaar wordt er een rapportage gemaakt door het NLR. Er wordt absoluut niets achtergehouden. Van alle jaren is te zien wat de geluidsbelasting was en hoe deze is berekend. Peter geeft aan dat er absoluut transparantie is.

6. Terugkoppeling werkgroep Klachten & Meldingen

De onafhankelijk voorzitter is gevraagd om de werkgroep voor te zitten. Door de Beus neemt eenieder mee in hetgeen is besproken.

Er zijn twee hoofdpijlers besproken:

- a. Meldingenbureau: Inzake het meldingenbureau is het met name gegaan over de positionering naar aanleiding van de brief van de ombudsman waarin hij stelt dat burgers duidelijkheid moeten hebben over wat ze kunnen verwachten, worden geïnformeerd en de informatie uit de meldingen moeten worden betrokken in keuzes.
Hoe communicatie en draagvlak verbeteren van het meldingebureau? Het voorstel van Cees Beemer is om voor dat doel mensen te interviewen die vaak meldingen doen. Voelen zij zich gehoord? Hoe ervaren zij het proces? Hebben ze tips?
- b. Rapportages. Als omwonenden is het al langer de wens om over te gaan van het turfven van meldingen naar het inhoudelijk bekijken naar wat er gemeld is. Daar analyses op loslaten

en naar aanleiding daarvan knelpunten oplossen en op die manier oplossingsgericht rapporteren.

De rapportagekant zal op de langere termijn worden opgepakt en hetgeen rondom het meldingenbureau zal direct worden opgestart.

- Ad van den Oever stelt de vraag of de analyses nog niet zijn gemaakt? Door de Beus: Er worden nu analyses gemaakt naar aanleiding van de meldingen, maar nu nog op basis van aantallen en tijdstippen. Door de Beus geeft tevens aan dat er is gevraagd om meer naar de inhoud te kijken en juist met mensen te gaan praten om te bezien of zij zich gehoord voelen.
- Egbert van de Pas vraagt of het telefonisch melden weer terugkomt? Roel Hellemons geeft aan dat het aan deze groep is om daar een advies over te geven. [Actiepunt 1]
- Marc van Schuppen geeft aan dat hij het plezierig vindt om te horen dat de inhoud van de klachten geïnventariseerd gaat worden en mensen gehoord gaan worden.
- Anke Bouma wil graag reageren op de brief van de ombudsman. Er zal een rondetafelgesprek plaats gaan vinden met de ombudsman en de diverse meldingenbureaus.

Er valt een slag te maken door te inventariseren wat mensen beweegt om een melding te maken.

7. Hoogtonig taxigeluid Airbus A320/A321 Neo

Het NLR heeft onderzoek gedaan en de conclusies hieruit voortkomend zijn rondgestuurd. Nu in de fase om te kijken hoe het probleem kan worden opgelost. Hieromtrent zijn onder andere gesprekken gaande met de Airliner en de commandant vliegbasis. Van deze gesprekken zijn nog geen resultaten bekend. Zodra deze resultaten wel bekend zijn zullen die worden gedeeld met de kamer COVM. Het klopt dat er sprake is van hoogtonig geluid, dit is dan ook opgenomen in het rapport. Zodra de gesprekken zijn afgerond zal er worden teruggekomen met hopelijk een goede oplossing voor eenieder.

Cees Beemer spreekt zijn waardering uit vanuit de bewoners voor de wijze van oppakken door Peter Hardenbol.

Roel Hellemons spreekt eveneens complimenten uit richting Peter Hardenbol. Tevens geeft Roel aan dat dit niet wil zeggen dat het makkelijk op te lossen is. Er zijn op dit moment gesprekken met WizzAir. Zij bevestigen ook het beeld, maar de motoren hangen aan deze toestellen. Een oplossing zou bijvoorbeeld kunnen zijn om op 1 motor te taxiën. Bij vertrek is dat niet mogelijk. Bij aankomst is dit wel mogelijk. WizzAir staat hier ook voor open, mits dat er een formeel verzoek wordt ingediend. Dit verzoek zal dan ook worden ingediend en de verwachting is dat dit wordt goedgekeurd. [ACTIEPUNT 2]

8. Rapportage 1e kwartaal 2021

Kolonel de Gruijter geeft aan dat eenieder het rapport heeft kunnen inzien op samenopdehoogte.nl, zowel de kwartaal- als de jaarrapportage.

- Jaarrapportage: 1% meer gevlogen dan het jaar ervoor. Wordt dit vertaald naar de transportvliegtuigen (samen met lesvliegtuigen) dan is het aandeel van meer vliegen 10%. Dit is vanwege oefeningen die deels in Nederland zijn uitgevoerd in plaats van in het buitenland vanwege COVID19.
- Kwartaalrapportage: de meldingen zijn meer gericht op de militaire bewegingen dan op civiele bewegingen. Het aantal meldingen in zijn totaliteit is afgenomen, maar er is ook minder gevlogen. De meldingen zijn vooral op het gebied van het transitoverkeer, de helikopters. Dit is de voornaamste bron van de toename van het aantal klachten.
- Egbert van de Pas geeft aan een bron van een mogelijke oorzaak te zien in het vele vliegverkeer van vrachtvliegtuigen en geeft aan dat er afgelopen week wederom veel vliegbewegingen over de regio waren die ook erg laag overkomen. Deze bron wordt niet vermeld in de rapportage. Egbert doelt hier op de nieuwe airbus. Kolonel de Gruijter geeft

aan dat deze vliegbewegingen wel zijn opgenomen in de rapportages en dat vanuit zijn analyse dit nog niet als duidelijke bron van klachten is opgevallen, maar zal hier extra aandacht aan gaan besteden om te bezien of dit toch een bron van klachten is. Het militaire vliegverkeer is tevens meer opvallen gezien de afname van het civiele vliegverkeer.

- Klaas Kopinga geeft aan dat in de rapportage van 2020 aandacht is besteed aan het militaire stuk en dat hierin wel bekend is wat de oorzaak was van de klachten. Er was duidelijk sprake van hinder in de omgeving. Omtrent de geluidsmeldingsrapportage geeft Klaas aan dat als hij kijkt naar de binnengekomen mails dat mensen vooral onveiligheid ervaren. Veel mensen schrikken zich kapot en zijn bang. Dit ook omdat ze er niet van overtuigd zijn dat het geen kwaad kan. Hieromtrent geeft Klaas als tip om proactief te communiceren. Niet alleen aangeven dat het veilig is, maar ook uitleggen waarom het veilig is.
- Cees Beemer heeft veel meldingen gehad in zijn mailbox. Mensen geven bij Cees aan geen formele melding te doen, omdat ze denken dat er toch niks gebeurt met hun gedane melding. Cees ziet dat de meeste mensen moeite hebben met het circuitvliegen. Dit wordt als eng ervaren.
- Door de Beus stelt de vraag waarom de oefening die in April is gedaan niet in de winter is gedaan of op een ander moment wanneer het eerder donker was waardoor er niet tot 12 uur in de avond door hoeft te worden gevlogen. Wellicht in de wintertijd toen het om 11 uur net zo donker was als met de zomertijd om 12 uur. Kolonel de Gruijter geeft aan deze vraag vaker te hebben gehad. Een aantal aspecten zijn van belang, zoals de afhankelijkheid van beschikbaarheid van de oefenterreinen. Dit wordt langjarig afgestemd. Helaas is er niet aan te ontkomen dat er ook oefeningen moeten worden gepland buiten de wintertijd. Zeker gezien de terugval in training was men genoodzaakt om ontheffing te vragen een de MLA om tot 12 uur te mogen vliegen in plaats van tot 11 uur. Als de trainingsdoelen bereikt kunnen worden binnen de normale openstellingstijden, dan zal daar altijd voor gekozen worden. Helaas was dat nu niet het geval. Kolonel de Gruijter geeft tevens aan dat de najaar oefening helaas in Nederland uitgevoerd moest worden, maar dat daarbij niet om ontheffing is gevraagd gezien de overlast die dit zou veroorzaken. Kortom: van vele variabele afhankelijk. Er moet ook binnen een bepaald interval getraind worden. We moeten het hele jaar door op een goed niveau in staat zijn om onze missie te voldoen.
- Ad van den Oever wil het verhaal van Klaas ondersteunen. Er komen veel meldingen binnen, maar name vanuit Veldhoven Noord over het erg laag vliegen van de C130. Dit geeft bewoners een onheimelijk gevoel. Ad geeft tevens aan dat dit wel wordt uitgelegd in de burenaapp. Echter gaat het voor de mensen niet zozeer om het geluid, maar met name om het gevoel. Als tip geeft Ad aan om te proberen contact te zoeken en het beter uit te leggen.
- Kolonel de Gruijter: hetgeen Klaas Kopenig en Ad van den Oever aangeven is in het vorige overleg van de kamer COVM besproken. Om deze reden wordt er gewerkt aan een werkgroep verbetering communicatie zodat het een en ander beter kan worden uitgelegd aan de voorkant. Zo zal er worden gekeken naar een uitleg waarom het gedaan wordt. Het is namelijk geen rondje om de kerk, maar noodzakelijk voor het uitvoeren van de taakstelling in het belang van Nederland. De werkgroep communicatie gaat aan de slag met het proactief aan de voorkant voorzien van een uitleg. Op dit moment wordt er getracht zo goed mogelijk informatie te delen via diverse kanalen, zodat mensen weten dat er wordt geoefend. Circuitvliegen en tevens ook het laagvliegen is helaas noodzakelijk, zeker bij een eenheid die in opbouw is om bemanningen getraind te krijgen.
- Egbert van de Pas geeft aan dat het goed is om mensen beter te informeren, maar dat het echte probleem is de angstgevoelens die heerst. Egbert vraagt daarom of het wellicht mogelijk is om het aantal toestellen terug te brengen? Kolonel de Gruijter geeft aan door een betere communicatie en uitleg te hopen de angstgevoelens toch te kunnen wegnemen.
- Bart aarts geeft omtrent de werkgroep verbetering communicatie aan benieuwd te zijn naar wanneer daar een terugkoppeling vanuit komt. Kolonel de Gruijter reageert hierop door aan te geven dat de werkgroep binnenkort bij elkaar zal komen en hoopt in de

volgende vergadering van de kamer COVM een terugkoppeling te kunnen geven.
[Actiepunt 3]

9. Mededeling commandant vliegbasis en directeur Eindhoven Airport

- Roel Hellemons heeft een korte mededeling. We zijn weer aan het herstellen qua operatie. Er wordt weer meer gevlogen. Er is ook een nieuwsbericht uitgegeven om de omgeving daarover te informeren. Wat we verwachten is dat tussen juni en september 11.400 vluchten worden uitgevoerd. Dat is fors meer dan de afgelopen periode. Nog steeds is dit 28% minder dan in 2019. Het blijft een prognose, waarbij sprake is van een onzekerheidsmarge. Het is wel duidelijk wat we verwachten. Dat is meteen ook de keerzijde. Het zal drukker gaan worden in het civiele luchtruim. We hechten er belang aan dat te laten weten en begrijpen ook dat dit als extra overlast kan worden ervaren na zo'n grote periode van relatieve stilte waar een einde aan gaat komen.
- Kolonel de Gruijter wil allereerst de oefening Market Garden aankondigen. Traditiegetrouw vindt deze plaats in september, namelijk van 6 tot en met 19 september. Tijdig volgen meer details. Daar zullen naast de nationale toestellen ook internationale partners hieraan deelnemen in combinatie met eenheden van de landmacht om uiteindelijk in staat te zijn ons takenpakket uit te voeren. Ten tweede geeft Jorrit aan dat er ook mensen zijn die hun waardering uitspreken voor defensie en wil de brief die hij in dit kader heeft gehad graag delen met dit forum. [Actiepunt 4]

10. Rondvraag:

- Cees Beemer wil naar Kolonel de Gruijter en Roel Hellemons zeker waardering uitspreken voor wat zij doen en hoe zij met ons willen communiceren. Tevens geeft Cees aan zich af te vragen daar waar in het civiele deel vooral aandacht wordt besteed aan het sturen op minder geluidsbelasting zou hij zich kunnen voorstellen dat ook binnen het militaire deel een project wordt opgestart om hier actief op te sturen. Het valt nu allemaal onder het kopje LEO, dus wellicht is het een optie om dat gelijk mee te nemen aangezien er op dat vlak al ervaring is opgedaan. Concreet wil Cees daarom het voorstel doen voor een project 'minder geluidsbelasting' bij defensie. Kolonel de Gruijter geeft hierop aan erover na te zullen denken of en hoe hier invulling aan te geven. [Actiepunt 5]

Actiepunten:

Actiepunt 1	Advies iz terugbrengen telefonische meldingen	Werkgroep Klachten & Meldingen	
Actiepunt 2	WizzAir verzoeken op 1 motor te taxiën	Roel Hellemons	
Actiepunt 3	Terugkoppeling vanuit werkgroep Communicatie	Kolonel de Gruijter	
Actiepunt 4	Brief waardering voor Defensie delen met commissie	Kolonel de Gruijter	
Actiepunt 5	Nadenken over invulling geven aan defensieproject 'minder geluidsbelasting'	Kolonel de Gruijter	